

การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นำเสนอเมื่อ : 25 พ.ย. 2556

การประชุม คกก.กำหนดวิสัยทัศน์การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงแรมสุโกศล - นายจาตุรนต์ ฉายแสง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
เป็นประธานเปิดการประชุมคณะกรรมการกำหนดวิสัยทัศน์การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ 1/2556
เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2556 ณ ห้องกลมมาศ ชั้น 6

รุมว.ศธ.กล่าวว่า ขณะนี้กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ "การศึกษาเป็นวาระแห่งชาติ"
โดยกำหนดให้ปี 2556 เป็นปีแห่งการรวมพลังยกระดับคุณภาพการศึกษา ซึ่งหมายความว่า จะทำตามลำพังไม่ได้
ต้องอาศัยพลังของสังคมทั้งสังคมมาช่วยกันขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแนวนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล
และสานต่องานที่ได้ดำเนินการไว้แล้ว พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
6 ด้าน ทั้งการปฏิรูปหลักสูตร การปฏิรูปการเรียนการสอน การทดสอบ/วัดและประเมินผลผู้เรียน
การรับบุคคลเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย การประเมินวิทยฐานะและความก้าวหน้าในวิชาชีพครู
และการประเมินสถานศึกษา โดยมีความคืบหน้าไปมากพอสมควร เช่น

1- การปฏิรูปหลักสูตร

รุมว.ศธ.ได้ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งชาติ
ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สร 862/2556 ลงวันที่ 14 ตุลาคม 2556 โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการย่อยรวม 3
ชุด คือ 1) คณะกรรมการกำหนดวิสัยทัศน์การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมี รุมว.ศธ.เป็นประธาน 2)
คณะกรรมการปฏิรูปหลักสูตรและตำราการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมี ศ.พิเศษภาวิฑิ ทองโรจน์ เป็นประธาน และ 3)
คณะทำงานจัดทำรายละเอียดหลักสูตร โดยมี ผศ.ประพจน์ อัครวิฑิพการ เป็นประธานคณะทำงาน

ในส่วนของคณะกรรมการกำหนดวิสัยทัศน์การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ได้มีการประชุมครั้งนี้เป็นครั้งแรก เพื่อสรุปความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะกรรมการชุดที่ 2
รวมทั้งรับทราบสรุปการจัดทำร่างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคบังคับ (ป.1-ป.3 พ.ศ.2557)
รวมทั้งพิจารณาถึงแนวทางการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสำหรับระดับมัธยมศึกษาทั้ง 6 กลุ่มความรู้

2 - การปฏิรูปการเรียนการสอน ศธ.ได้มีการรวบรวมองค์ความรู้ที่เป็น Best Practices

ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ มีการนำมาจัดทำเป็นนิตยสารการเผยแพร่
รวมทั้งมีการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

3 - การทดสอบ/วัดและประเมินผลผู้เรียน ได้มีการหารือกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
(องค์การมหาชน) หรือ สทศ.และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจะเชื่อมโยงการทดสอบ/วัดประเมินผล
กับหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกัน และให้มีแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐานมากขึ้น

โดยต้องการให้นำระบบการทดสอบกลางเข้ามาใช้มากขึ้น
เพื่อให้ทราบวาระบบการศึกษาของประเทศมีความเป็นอย่างไรในปัจจุบัน

4 - การรับบุคคลเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียน มีความก้าวหน้า คือ
ในปีนี้ได้ขอความร่วมมือมหาวิทยาลัยที่กำลังวางแผนการสอบคัดเลือกหรือยังไม่ได้วางแผนล่วงหน้า
โดยขอให้เลื่อนไปจัดสอบหลังจากที่เด็กจบการศึกษาในปีการศึกษานั้นไปแล้ว
ส่วนปีการศึกษาถัดไปก็จะพยายามให้มหาวิทยาลัยทุกแห่งไปจัดสอบหลังปิดเทอมปลาย
และถัดจากนโยบายดังกล่าว ก็ได้คิดระบบการทดสอบกลางร่วมกัน
เพื่อลดการจัดสอบเองของแต่ละมหาวิทยาลัยที่มักจะจัดสอบนอกหลักสูตร
ทำให้เด็กไม่สนใจการเรียนรู้ในระบบหรือในห้องเรียน และต้องออกไปติว
เพื่อให้สามารถทำข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ ทำให้ขาดการเรียนรู้แบบคิดวิเคราะห์ไปด้วย

5 - การประเมินวิทยฐานะและความก้าวหน้าในวิชาชีพครู

ก็ควรจะต้องเชื่อมโยงกับหลักสูตรการเรียนการสอน

6 - การประเมินสถานศึกษา

มีผู้กล่าวว่าควรให้เด็กคิดเป็นวิเคราะห์เป็น
แต่ในบางครั้งก็ยังไม่ได้นำหรือรวมกันว่าการเรียนการสอนและหลักสูตรเป็นอย่างไร
จึงต้องให้หลักสูตรเป็นแกนหลักเพื่อกำหนดทิศทางของครูผู้เรียน และมีผลต่อการพัฒนาครู
ประเมินวิทยฐานะและความก้าวหน้าในวิชาชีพครูด้วย

ทั้งนี้ รมว.ศธ.ได้ขอให้ที่ประชุมช่วยพิจารณาวิธีและกระบวนการที่เหมาะสมในการออกแบบ จัดทำ
ปรับปรุงหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผล ดังนี้

- ขอให้มีการกระบวนการส่งต่อ (Transition Process) หลักสูตร ก่อนนำไปใช้

ตามปกติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จะต้องเป็นผู้รับรองหลักสูตร และต้องเสนอให้
รมว.ศธ.ลงนามก่อนประกาศใช้ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย จึงฝากว่าเมื่อจัดทำหลักสูตรเสร็จแล้วจะมีการส่งต่อ
(Transition Process) ให้หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง คือ สพฐ. สสวท. ฯลฯ ได้อย่างไรบ้าง ไม่ใช่เพียงให้ สพฐ.
มาเซ็นรับ แต่เมื่อนำไปแล้ว สพฐ.ก็ไม่รู้จะไปชี้แจงต่อผู้เกี่ยวข้องได้อย่างไร

- ควรให้หน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้หารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง

เช่น คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ฯลฯ เพราะเท่าที่ตนรับฟังมา
แม้จะมีการประชุมรับฟังที่เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาแล้วหลายจุด
พบว่ายังมีความเห็นต่างกันในเรื่องหลักสูตร บางรายเห็นว่าหลักสูตรในปัจจุบันไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนอะไร
บางรายอาจจะเห็นว่าต้องปรับปรุงเป็นบางส่วน ฯลฯ ดังนั้นหากจัดให้มีการประชุมแสดงความคิดเห็น (Forum)

ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เกี่ยวข้องมากๆ ได้มาพูดคุยหารือร่วมกันในประเด็นตั้งแต่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 จนถึงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 มีความจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตรอย่างไรบ้าง

- **ให้คนทั้งสังคมเข้ามามีส่วนร่วม** เป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก เพราะหลักสูตรเกี่ยวข้องกับเด็กนักเรียน ครู ผู้ปกครองทุกคน หากประชาชนในวงกว้างได้รับความรู้ความเข้าใจในความจำเป็น เนื้อหา รายละเอียดของการปรับปรุงหลักสูตร ก็จะสร้างความเข้าใจ เห็นดีเห็นงามตามไปด้วย ซึ่งส่งผลให้การปฏิรูปหลักสูตรประสบผลสำเร็จ ไม่เป็นอุปสรรค และที่สำคัญคือเป็นไปตามนโยบายของ ศธ. ที่ต้องการให้กระบวนการต่างๆ ในการปฏิรูปการศึกษา ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของ ศธ. และคนทั้งสังคม เข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น

ที่มา [ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ](#)